

Læring i Skolen

Fra specialklasse til uddannelse og job

En styrket og koordineret indsats i
udskolingen med henblik på kvalifi-
cering af jobmuligheder og/eller
overgang til uddannelse

HEDENSTED
KOMMUNE

Tofteskovvej 4
7130 Juelsminde
T: 79755000

Baggrund

Det aktuelle ønske og behov for at se nærmere på Hedensted Kommunes specialklassetilbud hænger sammen med de ændringer, der er sket på området, siden Byrådet besluttede at iværksætte "Udviklingsplan for specialundervisningsområdet".

Der er færre segregerede elever, og det er i højere grad end tidligere børn med adfærdso- og/eller opmærksomhedsvanskeligheder. Endvidere viser resultaterne for de segregerede elever, at deres videre færd gennem ungdomsuddannelsessystemet er problematisk.

Ud fra en intention om at skabe bedre sammenhæng og overgang til ungdomsuddannelse er der et potentiale for at fremme og koordinere indsatsen for de unge i udskolingen med henblik på kvalificering af jobmuligheder og/eller overgangen til ungdomsuddannelse.

Da udvikling på dette felt involverer parter på tværs af hele organisationen har Styregruppen for ungeindsatsen sat sig i spidsen for dette arbejde.

Hermed præsenteres en beskrivelse af status, uddannelsesforløb og uddannelsesveje samt tre forslag til fremadrettede tiltag.

Status på uddannelsesparathed

Når elever starter i overbygningen foreligger der beskrivelser, udredninger og vurderinger af både nyere og ældre dato. Som beskrevet nedenfor er der forskellige aktører involveret, men der er begrænset tværsektoriel koordinering af, hvornår de forskellige beskrivelser udarbejdes.

Statusbeskrivelser (Skolen)

Gennem elevens skolegang udarbejder lærer/teamet omkring eleven en årlig statusbeskrivelse, der evaluerer og målsætter elevens faglige, sociale og personlige nærmeste udviklingszone.

Udredning (BUC)

For en del af eleverne elever i specialklasser foreligger der udredninger fra Børnepsykiatrien, der beskriver børnenes specifikke vanskeligheder. For elever med kognitive/generelle indlæringsvanskeligheder er dette afdækket af PPR.

Pædagogisk psykologisk vurdering (PPR)

Pædagogisk psykologiske vurderinger (PPV) foreligger for alle elever, der modtager specialundervisning. Disse udarbejdes forud for visitation til specialklasse og har fokus på barnets specialpædagogiske behov.

UPV og unge med særlige behov (UU)

I 8. klasse skal der for alle elever laves en uddannelsesparathedsvurdering. Hvis en elev tilhører en målgruppe, hvor der umiddelbart skal iværksættes en særlig vejledningsindsats, herunder elever der sandsynligvis er i målgruppen for ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov, kan skoleleder og forældre beslutte, at der ikke foretages UPV. Uanset om der foretages en uddannelsesparathedsvurdering eller ej, vil der for specialklasselever blive iværksat en særlig vejledningsindsats fra UU.

Udskolingsforløb og uddannelsesveje

Udskolingen

Sædvanligvis fortsætter specialklasselever deres skolegang, så de årligt revisiteres til endnu et år i samme specialtilbud – Jf. bilag 1. Således fastholdes eleverne generelt i de specialtilbud, de oprindeligt er visiteret til.

I udskolingen er der fagligt fokus på at sikre eleverne kompetencer, der kan få dem videre i uddannelsessystemet. Karakterkrav til ungdomsuddannelser stiller krav om at eleverne i udskolingen fokuserer på de boglige krav, der skal honoreres til afgangsprøverne.

Undervisningen målrettes i høj grad fagmål og sigtet er at løfte eleverne, så de, om ikke efter 9. skoleår, så efter 10. (eller 11.) skoleår kan afslutte folkeskolen med de nødvendige 2-taller.

Uddannelsesveje

Efter afsluttet grundskole er der for elever, der ikke er uddannelsesparate til en ordinær ungdomsuddannelse, en række muligheder for udviklende, uddannelsesforberedende og arbejdsmarkedstrænende tilbud jf. bilag 3.

Tiltag i udskolingen

Tiltag 1: Fokus på forudsætninger for at blive uddannelsesparat

Med henblik på at tilvejebringe et aktuelt grundlag for en individuelt målrettet udskoling, besluttet det, at der fremover i 7. klasse skal foretages en grundig beskrivelse og vurdering af den enkelte elev.

Tiltag 2: Personlig handle-, vejlednings- og uddannelsesplan

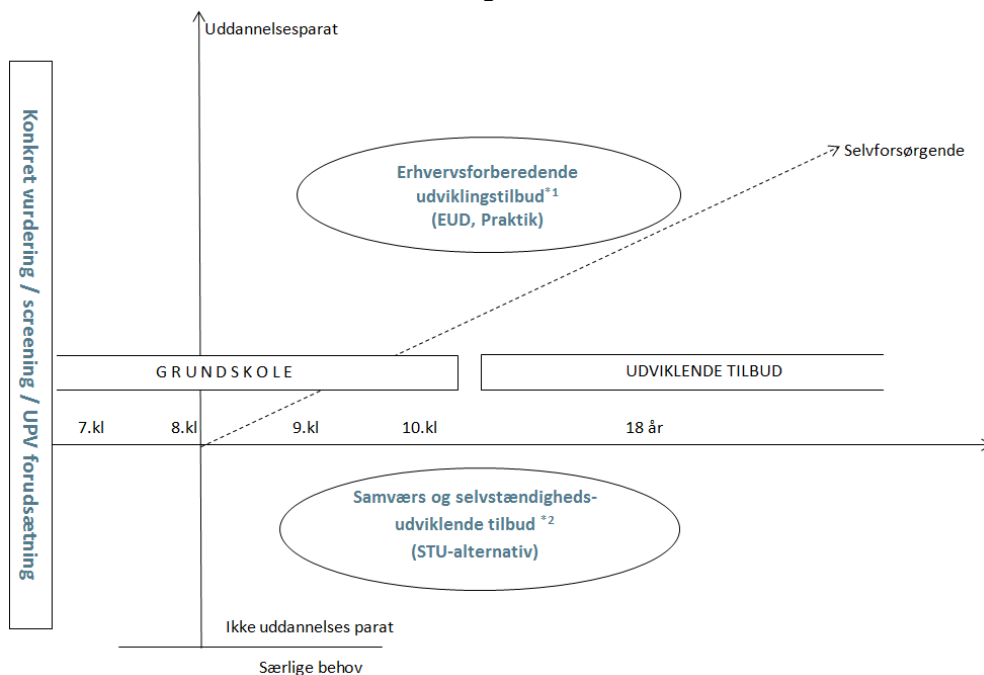
Med henblik på at sikre passende udfordringer og optimalt læringsudbytte for hver enkelt elev besluttet det, at der fremover i 7. klasse skal udarbejdes en personlig handle-, vejlednings- og udviklingsplan. Skole, PPR/visitationsudvalg, UU-vejleder samt elev og forældre samarbejder herom.

Tiltag 3: Individuelt målrettede udskolingsforløb

Inden for de nuværende specialklasserækker er der gode muligheder for individuelle hensyn og forløb. Som yderpunkter kan de målrettede udskolings- og uddannelsesforberedende forløb betragtes som:

- 1) Erhvervskompetencegivende udviklingstilbud
- 2) Samværs og selvstændighedsudviklende tilbud

Grafisk kan de ovenfor omtalte tiltag illustreres således:

Bilag 1: Konkretisering af handlinger i udkolingen

Tiltag 1: Fokus på forudsætninger for at blive uddannelsesparat

Med henblik på at tilvejebringe et aktuelt grundlag for en individuelt målrettet udkoling, besluttet det, at der fremover i 7. klasse skal foretages en grundig beskrivelse og vurdering af den enkelte elev. For elever med indlæringsvanskeligheder indebærer det en psykologfaglig re-testning og for alle elever indebærer det en vurdering af elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger.

I vurderingen beskrives elevens opnåede faglige niveau i dansk og matematik samt udfordringer med hensyn til koncentrationsevne, arbejdsindsats, støttebehov mv. Eventuelle personlige vanskeligheder beskrives ud fra overblik, evne til nyindlæring, hukommelse, selverkendelse, fritidsinteresser og eventuelle specialpædagogiske behov. Sociale vanskeligheder beskrives ud fra evnen til at indgå i sociale relationer og evnen til samarbejde.

Tiltag indebærer:

- **Tværfagligt afdækningsmøde 7. kl. (aug./sept.)** med deltagelse af afdelingsleder for specialklasse, klasselærer, psykolog og UU-vejleder. Afdelingsleder er mødeleder. På dette møde gennemgås den viden, der er omkring den enkelte unge. Opgaven på mødet er:
  - At afgøre, om der for hver individuel elev kan lægges en plan ud fra eksisterende viden, eller om der skal mere viden eller undersøgelse til. For sidstnævnte finder deltagerne sammen vejen til afdækning af den unge og dennes potentiale. Det vurderes for hver enkelt elev hvilken viden, der mangler.
  - At aftale hvilke fagpersoner, der evt. skal inviteres i næste møde (fx sagsbehandler, Søndergården, familiekonsulent osv).
- **Evt. tværfagligt opsamlingsmøde** med deltagelse af afdelingsleder for specialklasse, klasselærer, psykolog, UU-vejleder og andre relevante fagpersoner. På dette møde gennemgås den nye og samlede viden, der er tilvejebragt som aftalt på det tværfaglige afdækningsmøde.

Afdækning og udredning skal ses bredt og også med blik for udvikling, progression og potentiale. Udredning kan ske både gennem WISC, andre psykologiske test og gennem observation, beskrivelse af erfaring, tests og bør bl.a. omhandle interesser, barnets historie (Hvor kommer jeg fra, hvad er jeg ved at lære og hvad er næste trin?). Der bør indgå fag-faglige prøveresultater, motorik og praktiske evner, mødestabilitet, KLAR-kompetencer, familiens ressourcer og evt. Skills of life (afdækker personlige, sociale kompetencer, [inspiration i ucn](#)).

Tiltag 2: Personlig handle-, vejlednings- og uddannelsesplan

Med henblik på at sikre passende udfordringer og optimalt læringsudbytte for hver enkelt elev besluttet det, at der fremover i 7. klasse skal udarbejdes en personlig handle-, vejlednings- og udviklingsplan. Skole, PPR/visitationsudvalg, UU-vejleder samt elev og forældre samarbejder herom.

De individuelle mål for det fremadrettede arbejde/udvikling skal udarbejdes og beskrives i en udviklingsplan, så det giver realistiske perspektiver for den unge. For nogle elever vil udvikling af kundskaber og færdigheder gradvis give en progression hen imod uddannelsesparathed. For udviklingshæmmede og andre elever med særlige behov vil en ordinær ungdomsuddannelse ikke være realistisk og her skal de individuelle mål og planer i højere grad omhandle den personlige, sociale udvikling, kommunikation, bo-undervisning, selvstændig livsførelse og samværsaktiviteter.

Tiltag indebærer:

- **Udvidet skolehjem samtale i 7. kl. (nov./dec.)** med deltagelse af elev, forældre, afdelingsleder for specialklassen, klasselærer/team, UU-vejleder og evt. andre relevante fagpersoner.

På dette møde drøftes udskolingsmål og -planer for den enkelte elev. Der fokuseres på:

- At drøfte et fremtidsperspektiv (Hvor er eleven om 2 år? om 4 år?)
- At sætte mål for udskoling
- At opstille en udviklingsplan med faglige, personlige og sociale mål

Differentierede læringsmål italesættes og nuanceres. Fx at kunne tage ansvar for eget liv, egne handlinger og med sigte på kunne få et varigt job – uanset hvordan eleven klarer sig ved folkeskolens afgangsprøver.

- **Personlig handle-, vejlednings- og uddannelsesplan.**

Den anvendte statusbeskrivelse/elevplan på specialklasseområdet, suppleres fra 7. kl. med et bilag i form af en handleplan med faglige, personlige og sociale mål, herunder kompetencer i 'Klar til Læring' og klar til uddannelse og job (uddannelsesplan). Hvis udviklingsplanen skal lykkes, er der brug for en koordineret indsats og den fornødne støtte til eleven og familien. Endvidere indtænkes:

- Formidling og kvalificering af udviklingsplan (faglige, personlige og sociale mål)?
- Hvad kan understøtte udviklingen i hhv. skoletiden og fritiden?
- Hvem gør hvad, konkrete aftaler?
- Hvordan og hvornår følges op, hvem og hvordan?

Det er vigtigt, at handleplanen er dynamisk og at der opstilles mål, som er enkle, klare og tydelige for eleven. Disse evalueres og revurderes løbende.

Tiltag 3: Individuelt målrettede udskolingsforløb

Inden for de nuværende specialklasserækker er der gode muligheder for individuelle hensyn og forløb. Som yderpunkter kan de målrettede udskolings- og uddannelsesforberedende forløb betragtes som:

1) Erhvervskompetencegivende udviklingstilbud

Erhvervsforberedende tilbud fokuserer på udvikling af elevens personlige, sociale og faglige kompetencer, som giver grundlag for beskæftigelse og som kan give grundlag for at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Her er fokus på at sikre, at eleverne er motiverede for at lære og får konkret kendskab til de forskellige erhvervsrettede uddannelsesmuligheder. Eleven løser opgaver stillet inden for forskellige erhvervs- og beskæftigelsesrelaterede områder og undervisningen i en begrænset fagrække kombineres med fakta, begreber, metoder og processer, der er en forudsætning for at udføre arbejdsopgaver. Ud over de nuværende forløb med intro- og brobygningsuger på ungdomsuddannelser lægges vægt på praktikker og UJ-undervisning.

2) Samværs og selvstændighedsudviklende tilbud

Samværs og selvstændighedsudviklende tilbud fokuserer på en almindelig del og den unges personlige og sociale udvikling. Kommunikation, selvstændighed, husholdning, anvendelse af hjælpemidler giver grundlag for at arbejde ud fra elevens forudsætninger, modenhed og interesser. Der arbejdes i undervisningen med temaer der handler om, hvad det vil sige at være voksen i det danske samfund; hvilke ting skal man kunne, når man flytter hjemmefra. Der kan her trækkes på erfaringer fra den kombinerede ungdomsuddannelse med et tilpasset MILIFE indhold.

Tiltag indebærer:

- **Læringsforløb:** Der udpeges lærere fra hver specialafdeling, der kan være opsøgende og samle et fælleskommunalt inspirations- og undervisningsmateriale vedr. livsduelighed og læring gennem praktisk arbejde (fx Leasy, boligen, busplanen).

- **Praktikker og samarbejde med erhvervslivet:** Praktikker aftales individuelt og om muligt allerede fra 7. klasse, så der er grundligt indledende arbejde med bl.a. mål for praktikken, introduktion og afklaring. Målrettede erhvervspraktiktilbud skal opleves, afprøves og bundfæles for hver enkelt ung. Ungeenheden inddrages.

De professionelle aktører skal være ambitiøse på de unges vegne. Samtidig skal undervisningen være så anvendelses- og brugsorienteret som muligt for den unge. Det er også muligt at eleven efter 7. kl. delvis udskrives til praktik i overensstemmelse med elevens individuelle plan. Dermed er det muligt at tilrettelægge elevens læring i relevante fag i henhold til elevens uddannelsesplan, så eleven oplever en høj sammenhæng mellem læring i skolen og på praktikarbejdspladsen. Alle unge fortjener at kunne løfte armene og glæde sig over en sejr!

Bilag 1: Specialklassetilbud i udskoling

Rask Mølle Specialklasse

Løsning Specialklasse

Stjernevej Centerklasse

Barrit Specialklasse

Ungdomsgårdens Heltidsundervisning

Skjoldskolens heltidsundervisning

Lundagerskolen, Horsens

Højvangskolens Centerklasse, Horsens

Bakkeskolen, Horsens

Skovagerskolen, Vejle

Hældagerskolen, Vejle

Andre eksterne

Efterskoler www.efterskole.dk

Også relevant for elever fra specialklasser:

10. klasse ordinær, Tørring og Juelsminde

EUD10, Tørring og Juelsminde

Bilag 3: Udviklende, uddannelsesforberedende og arbejds- markedstrænende tilbud efter afsluttet grundskole

<p>STU: 9. kl afsluttet - 25 år 3 årigt forløb for de allersvageste. Uddannelseshjælp under uddannelse. De unge får hermed en uddannelse. For mange har det ført til virksomhedsrevalidering eller ressourceforløb og et liv på offentlig forsørgelse. Fordele: De bliver selvhjulpne, begrænser behovet for hjemmevejledere og får mere livskvalitet. Ulemper: Det er meget dyre forløb og udvikler i ringe grad de unge. Det fører sjældent til selvforsørgelse. Kræver indstilling gennem UU vejleder og godkendelse visitationsudvalg https://www.uvm.dk/Uddannelser/Anden-uddannelse-og-undervisning/Ungdomsuddannelse-for-unge-med-saerlige-behov</p>
<p>KUU (kombineret ungdomsuddannelse): 9. kl. afsluttet - 25 år Ny og uafprøvet: Undervisning er på meget lavt niveau. En begrænset fagrække. De skal være motiverede til at gå i skole (op til 2 år). Fordele: Der er mange linjer, så de unge kan blive afklaret. De kan springe fra undervejs og starte på erhvervsuddannelse eller EGU. Den unge får SU. Ulemper: Det er et langt forløb at skrive de unge ind i. Gratis for kommunen. Kapacitetsbegrænsning. Kræver indstilling fra UU http://www.bricksite.com/komung og https://www.ug.dk/uddannelser/andreungdomsuddannelser</p>
<p>EGU (ErhvervsGrundUddannelse): 15- 30 år Forbereder til erhvervsuddannelse 2 år. Fordele: Den er praksis-/erhvervsrettet, mange opnår modenhed, mange går videre i erhvervsuddannelse, undervisning differentieres. Private forløb er billigere end offentlige Ulemper: Der er begrænset antal pladser. Den unge skal have løn. Forsikrede ledige efterfølgende. Kræver indstilling fra UU og godkendelse fra kommunens visitator www.egu.dk</p>
<p>Produktionsskole: 9.kl afsluttet - 25 år: De skal målgruppevurderes til produktionsskole og kan startet starte/slutte løbende dog højst et år. De får en fornuftig døgnrytme og sund kost. Det fører ofte til at den unge starte på EUD. En 17-årig kan få skoleydelse på 2.400 pr md. En 18-årig kan få skoleydelse på 3.200/6.000 ude/hjemme. Fordele: Produktionsskolen kan rumme alle. De unge opbygger selvværd og mod på livet. Ulemper: Det er dyrt. Enkelte unge får urealistiske uddannelsesplaner (musik)- og kun får kommer videre i varig selvforsørgelse. Kræver målgruppevurdering af UU Horsens: http://www.horsensps.dk/ Vejle: http://www.vpucenter.dk/ & http://datariet.dk/</p>
<p>Ungdomshøjskole: 16-19 år 0,5 eller 1 årige forløb på små hold på Egå og Ribe for de 15-17 årige. med forældrebetaling Fordele: Fokuserer på da og mat. til forskel fra efterskoler. De bor der, kommer hjemmefra og væk fra hjem-miljøet. Ulemper: Vi kan visiterer dem til det, og betales for forløbet. www.ungdomshojskole.dk</p>
<p>Praktik med/uden jobdusør: Udskrevet af 9. eller 10. klasse Efter 10. klasse kan Ungeenhedens virksomhedskonsulent arrangere praktik med jobdusør tidsubegrænset med opfølgning hver 3. måned. Fordele: De unge kommer hjemmefra, får noget af spejle sig i, det øger selvværd. Fører til mesterlære, jobafklaring, EUD eller ordinært arbejde. Ulemper: De unge vil ikke. De unge er for svage til praktik. Der er begrænsede arbejdspladser. De unge gider ikke de opgaver, der er til dem. De unge oplever, at de kan tjene penge - uden at få en uddannelse. Sker i samarbejde med sagsbehandler og UU-vejleder</p>
<p>TAMU: Træningsskolernes arbejdsmarkedsuddannelse for 18-30 årige. Fører ikke til uddannelse men derimod til et arbejde. Fordele: Gratis. Ulemper: Afstanden gør at de er tvunget til kostskole http://tamudk/</p>
<p>De frie fagskoler Hadsten, Esbjerg, og 3 andre. For 16-25 årige. Fører ikke til afklaring. Der er kostskole. De unge får skoleløn Fordele: Ulemper: Afstanden gør at de er tvunget til kostskole. Det koster kommunen eller med forældrebetaling.</p>
<p>Arbejde: Udskrevet af 9. eller 10. klasse Når den unge er 15-17 år skal arbejde laves aftale med UU-vejleder. Uddannelsesplan, hvori arbejde er et led i planen. Dermed bliver de unge selvforsørgende og tit bliver de klar til uddannelse. Fordele: Selvværd, fællesskab, samme som praktik. De er selvforsørgende. Ulemper: De finder ud af hvad penge er værd. Bliver afhængig af indtægt. De bliver arbejdsløse igen så snart næste lavkonjunktur indfinder sig. De forbliver på refusionstrappen som dyre i offentlig forsørgelse.</p>

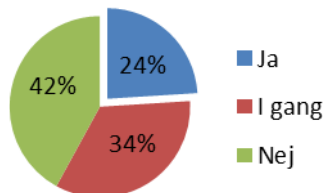
<p>https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=164131</p> <p>Sprogskoler - Sproguddannelse til udlændinge. Udlændinge, der er over 18 år, har opholdstilladelse i Danmark og er tilmeldt Folkeregistret (CPR-nr.), har ret til en danskuddannelse. Retten til uddannelse gælder i op til tre år, efter det tidspunkt, hvor udlændingen første gang kan påbegynde danskuddannelse. Danskuddannelserne er opdelt i tre uddannelser: Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3. De tre danskuddannelser er ind delt i seks moduler og kan afsluttes med en danskprøve. Hvert modul svarer i gennemsnit til 0,2 årsværk. Uddannelserne tilrettelægges, så de kan afsluttes med prøve inden for tre år. Danskuddannelse er gratis for udlændinge, som er omfattet af integrationsloven. http://dedanskesprogcentre.dk</p>
<p>VUC Horsens/Vejle: fra 18 år...men med mulighed for optagelse fra ca. 17 år. Fra korte forløb op til 3 år. AVU-Almen Voksen uddannelse: 9. og 10. klasse Det er muligt at tage en hel 9. eller 10. klasse eller enkeltfag. Niveau G,F,E, D FVU-Forberevende voksen Uddannelse: Til unge der vil blive bedre til at læse, stave, skrive og regne. FVU giver ingen adgang til bestemte uddannelser, men det kan give bedre forudsætninger for f.eks. at følge fag på almen voksenuddannelse (AVU). Hf: En hf-eksamen over 2 år eller over 3 år. Man kan også tage enkelte fag og supplere med nye tilvalgsfag eller højniveaufag OBU: OrdBlinde Undervisning. I Horsens tilbydes gratis undervisning til ordblinde voksne. Undervisningen foregår på små hold, de er tilrettelagt til den enkelte kursist, og der er mulighed for at få SVU. Vejle: http://www.campusvejle.dk/index.php?id=155 Horsens: http://www.vuchorsens.dk</p>
<p>Ungeenheden – Udviklingsindsats Der er mulighed for efter LAB §§ 32, 1, 2 og 75 b for unge mellem 15 og 25 år at iværksætte udviklingsforløb, der fx kan indeholde undervisning, mentorstøtte og vejledning. I enkelte tilfælde kan sådanne forløb efter en konkret og individuel vurdering foregå på fx en efterskole eller på HU. Fordele: Det modner, det giver træning i undervisning, og det kan give de nødvendige 2-taller. Ulemper: Forløbene er dyre Kræver godkendelse fra sagsbehandler</p>
<p>Ungeenheden - På vej i uddannelse og job Et afklaringsforløb/udviklingsindsatsforløb jf. LAB §§ 32, 1, 2 og 75 b for unge mellem 15 og 25 år. Forløbet har til formål at afklare unge mod uddannelse eller ordinær beskæftigelse. De unge kan bl.a. gennem praksisnære forløb indenfor skov- og naturplejeområdet eller køkken og rengøring blive klogere på deres arbejdspotentialer og komme videre i virksomhedspraktikker for at opnå en brancheafklaring. Forløbet kan skabe en overgang fra folkeskole til uddannelsesparathed. For unge, der er for gode til STU. De unge over 18 år modtager uddannelseshjælp. Fordele: Vi har hånd i hanke med dem, de er tæt på, og det er et individuelt tilrettelagt forløb. De unge kan gennem mentor-/vejlederstøtte opnå den nødvendige støtte til at fastholde eller påbegynde uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Ulemper: De kommer på offentlig forsørgelse. Kræver visitering af sagsbehandler</p>
<p>Ungeenheden - U-TURN. Et afklaringsforløb/udviklingsindsatsforløb jf. LAB §§ 32, 1, 2 og 75 b for unge mellem 15 og 25 år. Forløbet har til formål at afklare unge mod uddannelse eller ordinær beskæftigelse, og det er metodisk målrettet unge med forskellige sårbarheder – kriminalitet og misbrug, angst og depression samt ADHS, ADD mv. De unge kommer indenfor en kort tidshorisont gennem specifikke aktiviteter og oplever gennem små succeser at komme til at føle sig rustede til at påbegynde uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Fordele: Vi har hånd i hanke med dem, de er tæt på, og det er et individuelt tilrettelagt forløb. De unge kan gennem mentor-/vejlederstøtte opnå den nødvendige støtte til at fastholde eller påbegynde uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Ulemper: De kommer på offentlig forsørgelse. Kræver visitering af sagsbehandler</p>
<p>Ungeenheden - En God Start Et afklaringsforløb/udviklingsindsatsforløb jf. LAB §§ 32, 1, 2 og 75 b for unge mellem 15 og 25 år. Forløbet har til formål at afklare unge mod uddannelse eller ordinær beskæftigelse, og det er metodisk målrettet unge med angst og depression. Forløbet indeholder gruppeforløb med en ACT-tilgang og samtaler med psykolog samt eventuel afklaring hos psykiater. De unge kommer sideløbende med gruppeforløbene i virksomhedspraktikker og kommer indenfor en kort tidshorisont gennem specifikke aktiviteter til at føle sig rustede til at påbegynde uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Fordele: Vi har hånd i hanke med dem, de er tæt på, og det er et individuelt tilrettelagt forløb. De unge kan gennem mentor-/vejlederstøtte opnå den nødvendige støtte til at fastholde eller påbegynde uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Ulemper: De kommer på offentlig forsørgelse. Kræver visitering af sagsbehandler</p>

Bilag 4: Kommissorium

Sammenhæng og overgang til ungdomsuddannelse

Et kig på de 15-24 årige, der har gået i specialklasse, viser, at 24 pct. har gennemført en ungdomsuddannelse:

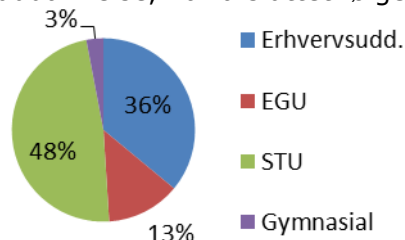
Ungdomsuddannelse	Antal
I gang	112
Ja	78
Nej	135

De unge med gennemført ungdomsuddannelse fordeler sig sådan, at 36 pct. har gennemført en erhvervsuddannelse og 3 pct. har gennemført en gymnasial uddannelse. 61 pct. har gennemført en STU/EGU og dermed opnået forudsætning for at påbegynde en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse.

De unge, der har gennemført en ungdomsuddannelse, har afsluttet følgende:

Ungdomsuddannelse	Antal
STU	38
EGU	10
Erhvervsudd.	28
Gymnasial	2

De unge med gennemført ungdomsuddannelse fordeler sig sådan, at 43 pct. er i beskæftigelse/selvforsørgende og 4 pct. er på SU. De resterende 53 pct. er på offentlig forsørgelse i form af førtidspension, forrevalidering, uddannelseshjælp, ressourceforløb eller andet.

De unge, der har gennemført en ungdomsuddannelse, forsørger sig nu ved:

Ungdomsuddannelse	Antal
Beskæftigelse / selvforsørgende	34
Førtidspension	17
Forrevalidering	10
Uddannelseshjælp, ressourceforløb el. andet	14
SU	3

De unge uden gennemført ungdomsuddannelse har generelt en historik med mange afbrudte ungdomsuddannelser. Unge, der er gået i specialklasse, har dermed vanskeligt ved at påbegynde og blive fastholdt i ungdomsuddannelse.

Specialtilbuddenes beskrivelse af arbejdet med at skabe sammenhæng og overgang til ungdomsuddannelse omhandler følgende:

Målsætninger

- At børn og unge, der går i specialklasse, skal i højere grad end hidtil blive klar til en uddannelse eller et arbejde som vil gøre, at de kan klare sig selv økonomisk.
- At der skal ske en afklaring af roller og ansvar, i forbindelse med at sikre sammenhæng og overgang til uddannelsesaktiviteterne.
- At valgparathed som tema i undervisningen i Uddannelse og Job opprioriteres, så de unges undgår afbrud og frafald på uddannelse.
- At personalets viden om og kendskab til ungdomsuddannelsessystemet, forskellige virksomheder, mulige praktiksteder mv. styrkes.